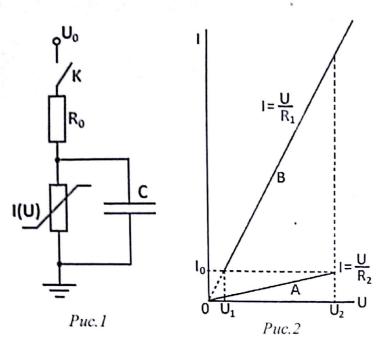
Збори до Міжнародної учнівської олімпіади з фізики 2017 року. Контрольна робота.

- 1. На схемі, зображеній на рис.1, нелінійний I(U)вольт-амперну елемент має характеристику, зображену на рис.2. Ділянка А реалізується при U<U2, ділянка В - при U>U₁. «Перестрибування» з ділянки на ділянку можливі лише при зростанні напруги попад U2 на ділянці А або ж при зменшенні напруги нижче U1 на ділянці В. При замиканні ключа К в системі виникають періодичні (але не синусоїдальні) коливання. Вважаючи, що $U_0 = 20$ В, $U_1 = 8$ В, $U_2 = 35$ В, $R_0 = 100 \text{ OM}, R_1 = 50 \text{ OM}, R_2 = 100 \text{ OM}, 200$ С = 1000 мкФ, визначити період цих коливань.
- **2.** У нелінійній поперечній хвилі $f = A\cos[\kappa(z-ut)]$ швидкість поширення u залежить від величини f. Вважаючи, що залежність u(f) задана, знайти відстань, на якій відбудеться перекидання фронту хвилі, яка спочатку була синусоїдальною. За яких умов перекидання відбудеться на передніх фронтах хвиль, а за яких на задніх?
- 3. Чотири масивних тіла P_1 , P_2 , P_3 , P_4 лежать на одній площині, і в той же час не лежать на одній прямій, утворюючи фігуру з осьовою симетрією. Тіла мають відповідно маси m_1 , m_1 , m_2 , m_2 , взаємодіють одне з одним за рахунок гравітації й не взаємодіють з іншими тілами. Позначимо через σ вісь, що проходить через центр мас системи перпендикулярно до чотирикутника $P_1P_2P_3P_4$. Яким умовам повинні задовольняти відстані R_1 та R_2 від осі σ до тіл відповідно масою m_1 та m_2 , а також кутова швидкість обертання системи ω , щоб уся ця система оберталася навколо осі σ як тверде тіло? Чи збережеться рух системи при малому відхиленні одного з тіл від свого положення?
- 4. Вітрильне судно йде з постійною швидкістю під малим кутом α до напрямку зустрічного (існує складова вектора швидкості вітру, протилежна за напрямом до швидкості судна) вітру. Повна швидкість вітру відносно нерухомої води складає V. Судно оснащене вітрилами загальною площею S, встановленими вертикально під деяким кутом β до напрямку руху судна. Опір води в напрямку руху судна пропорційний до його швидкості з заданим коефіцієнтом k. Визначити, за якого кута β швидкість руху судна буде найбільшою. Знайти цю швидкість. Вважати, що судно рухатиметься значно повільніше за вітер, а сам він падає на вітрила абсолютно непружно. Поперечним рухом судна, опором повітря та приєднаною до судна масою повітря та води знехтувати.
- 5. В теплоізольованій трубці, яка закрита з одного кінця, стови повітря запертий масивним поршнем з теплоємністю C_{θ} . Поршень може відбирати тепло з газу у стовиї, але не може віддавати його у довкілля. Коли трубка розташована горизонтально, стови повітря має довжину L_{θ} , а температура повітря збігається із зовнішньою і дорівнює T_{θ} . Знайти довжину стовиа повітря L, якщо трубку поставити відкритим кінцем догори. Якою буде температура повітря у цьому стовиї, якщо переведення трубки з горизонтального положення у вертикальне відбувалося досить повільно? Атмосферний тиск дорівнює P_{θ} . Маса поршня M_{θ} , маса стовиа повітря M, його молярна маса μ , стала Больцмана k_{θ} . Вважати, що повітря складається лише з двоатомних газів N_{2} та O_{2} . Втратами на тертя поршня об стінки трубки знехтувати.